

DE VLAAMSE MINISTER VAN WELZIJN, VOLKSGEZONDHEID, GEZIN EN ARMOEDEBESTRIJDING
DE VLAAMSE MINISTER VAN BINNENLANDS BESTUUR, BESTUURSZAKEN, INBURGERING EN GELIJKE
KANSEN

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: verlenging besteding niet-gebruikte middelen Vorming Training en Opleiding VIA4 als gevolg van COVID-19

Samenvatting

Op 25 november 2020 bereikten de gesprekspartners in het Comité C1, onderafdeling Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap, op voorstel van de VIA4-stuurgroep, een akkoord over de verlenging van de besteding van de als gevolg van COVID-19 niet opgebruikte VIA4-middelen voor Vorming, Training en Opleiding.

De niet-opgebruikte middelen worden overgeheveld bij addendum aan het sectoraal akkoord 2020 voor het personeel van de lokale en regionale besturen, na aanpassing van de subsidiebesluiten. Aan dat sectoraal akkoord wordt een tweede luik VTO toegevoegd.

Deze operatie is voor de Vlaamse overheid budgetneutraal en blijft volledig binnen het VIA4-budget. Het gaat om een herschikking van de middelen binnen een aangepast tijdspad.

1. Situering

In het kader van VIA4, het vierde Vlaamse Intersectoraal akkoord voor de socialprofit en non-profitsector - luik publieke sector en uitvoering VIA3, afgesloten op 31 mei 2013, ontvangt de GSD-V jaarlijks een budget VTO-middelen. Voor 2019 ging het over 1.720.320 euro.

De GSD-V-middelen worden rechtstreeks of onrechtstreeks aan de lokale besturen gestort om er vormingsinitiatieven mee te financieren (zie afrekening 2019 VIA4-akkoord).

In de loop van 2019 werd 1.044.235,14 euro van de aan de GSD-V toegekende middelen aangewend:

Omschrijving	Kosten 2019
KO-caravans	217.753,10
K-trajecten	426.529,04
Bouwstenen	3.605,00
Vormingsfonds	347.037,50

Duaal leren	49.250,00
Kosten ICT	60,50
TOTAAL	1.044.235,14

Ook de voorbije jaren werden deze middelen niet volledig opgebruikt. Dat heeft in eerste instantie te maken met het feit dat bij aanvang van het VIA4-akkoord het leeuwendeel van deze middelen bestemd werd om kwalificerende trajecten op te zetten. Via deze trajecten krijgen medewerkers van de diensten thuiszorg en kinderopvang van lokale besturen de kans om zich bij te scholen en een hogere kwalificatie te behalen, zoals polyvalent verzorgende en zorgkundige in de thuiszorg en kinderbegeleid(st)er in de kinderopvang. Omdat het over langlopende trajecten in een dagopleiding gaat worden deze medewerkers tijdens de duur van de opleiding vervangen op de werkvloer. De vervangingskost van deze medewerkers wordt aan de betrokken besturen terugbetaald via dit VTO-budget. Omdat besturen er niet altijd in slaagden een geschikte vervanger te vinden werd het budget niet volledig opgebruikt.

Bovendien startte het VIA4-akkoord pas op in het najaar van 2013, waardoor het VTO-budget van 2013 integraal naar het volgende jaar moest overgeheveld worden en er al van bij de aanvang een reserve ontstond. Dit alles heeft geleid tot een door de jaren opgebouwde reserve van 3.920.158 euro.

De middelen die in het kader van het VIA4-akkoord jaarlijks van de Vlaamse overheid ontvangen worden, moeten niet volledig binnen het jaar waarop ze betrekking hebben aangewend worden, ze moeten wel binnen de drie jaar aangewend worden. Bv. de middelen van 2017 moeten ten laatste in 2019 aangewend worden, de middelen van 2018 ten laatste in 2020. Reservevorming is dus mogelijk maar niet ongelimiteerd.

Dit jaar brak echter de Covid-19-crisis uit. Heel wat VTO-programma's werden on hold gezet. Dat heeft zijn impact op het aantal kwalificerende trajecten, de kinderopvangcaravans en de vormingsinitiatieven die door het vormingsfonds gefinancierd worden. Hierdoor was het niet mogelijk de reservemiddelen aan te wenden.

De VIA-stuurgroep, samengesteld uit de sociale partners (VMSG en de drie erkende vakorganisaties van de lokale besturen), die de uitvoering van het VIA4-akkoord monitort en desgevallend bijstuurt, stelde eenparig voor om de opgebouwde reserve VTO-middelen aan te wenden door de bestaande VTO-projecten uit te breiden.

2. Uitbreiding van de bestaande VTO-projecten

2.1. Uitbreiding naar de sector van de woonzorgcentra

Alle VTO-inspanningen zijn nu gericht op twee sectoren: thuiszorg en kinderopvang. Dat heeft te maken met de historiek van het VIA4-akkoord: toen het akkoord in 2013 werd afgesloten behoorden de woonzorgcentra nog tot de federale gezondheidssectoren. Ondertussen is de sector van de woonzorgcentra volledig geregionaliseerd en vallen ze o.a. onder het toepassingsgebied van het VIA5-akkoord, afgesloten in 2018.

De sector van de woonzorgcentra is een belangrijke zorgsector voor de lokale besturen met heel wat diensten en personeelsleden en met zware uitdagingen. Het ondersteunen van deze sector via VTO-middelen is een prioriteit.

Daarom worden de bestaande VTO-projecten opengesteld naar de sector van de woonzorgcentra, vooral dan de kwalificerende trajecten (k-trajecten) en het vormingsfonds (grootste budgetten).

2.2. Kwalificerende trajecten aantrekkelijker maken voor de lokale besturen en de cursisten

Het wegwerken van een aantal hinderpalen moet tot een groter gebruik van deze trajecten kunnen leiden. Concreet:

- Opentrekken van de doelgroep, bv. een poetshulp uit een cultureel centrum of een ongekwalificeerde kinderbegeleid(st)er kunnen de opleiding zorgkundige volgen, mits akkoord van de werkgever.
- Het intekenen voor de opleidingen kan op elk moment gebeuren en is niet meer beperkt tot twee momenten.
- Naast een opleiding via het deeltijds volwassenenonderwijs creëren we ook een voltijdse opleiding.
- Naast de infosessies organiseren we plaatsbezoeken bij de lokale besturen om info op maat van de geïnteresseerde personeelsleden en hun dienstverantwoordelijken te geven.
- De terugbetaling van de vervangende loonkost gebeurt voortaan op forfaitaire basis (voldoende hoog) i.p.v. op basis van de effectieve loonkost van de vervanger, wat de administratieve werklast voor de besturen aanzienlijk vermindert.
- We zorgen voor taalondersteuning voor cursisten die het Nederlands onvoldoende machtig zijn.

2.3. Leren op de werkvloer voor de sector van de woonzorgcentra

Het huidige programma 'leren op de werkvloer' bestaat erin dat lokale besturen een beroep kunnen doen op een externe coach die ter plaatste met het team komt werken in functie van de noden van het team. De externe coach wordt door de VIA-stuurgroep aangeduid via een aanbestedingsprocedure; besturen kunnen intekenen op de begeleiding van de coach en GSD-V betaalt de coach rechtstreeks.

We zetten een programma 'leren op de werkvloer' op voor de woonzorgcentra. De inhoud van het programma wordt afgestemd in de VIA-stuurgroep, na aftoetsing van de behoeften in de sector. In plaats van een externe organisatie als coach aan te duiden via een aanbestedingsprocedure opteren we ervoor de expertise binnen de sector te houden. Dat verhoogt ook de overdraagbaarheid van de kennis en ervaring naar alle lokale besturen. Bovendien biedt dit de mogelijkheid de coaching ter plaatse te combineren met een lerend netwerk voor kennisdeling en ervaringsuitwisseling. We werven hiervoor een aantal coaches aan die regionaal (in elke provincie) aan de slag gaan. De inhoudelijke aansturing van deze coaches gebeurt door de VIA-stuurgroep; GSD-V is de juridische werkgever.

3. Beslissing

- Om ervoor te zorgen dat de niet-gebruikte VTO-middelen niet verloren gaan voor de VIA-sectoren en kunnen aangewend worden zoals hierboven geschetst worden de restmiddelen VIA4 die in het jaar 2020 niet aangewend werden, overgeheveld naar een addendum bij het sectoraal akkoord voor de lokale en provinciale besturen, afgesloten op 8 april 2020. Naast het luik koopkracht voor het VIA-personeel komt er dan een tweede luik VTO.
- Tegelijk wordt de bestedingskalender van de VTO-middelen aangepast:
 - de middelen van 2018 die nog niet aangewend werden in het jaar 2020 kunnen aangewend worden tot en met het jaar 2022;

- de middelen van 2019 die nog niet aangewend werden in het jaar 2021 kunnen aangewend worden tot en met het jaar 2023;
- de middelen van 2020 die nog niet aangewend werden in het jaar 2022 kunnen aangewend worden tot en met het jaar 2024.

Dat vergt een aanpassing van de subsidiebesluiten.

- De lopende VTO-projecten worden inhoudelijk verruimd zoals hierboven geschetst (2.1, 2.2 en 2.3). Hierdoor worden de VTO-middelen opengezet voor de sector van de woonzorgcentra. Het personeelsbeleid van de woonzorgcentra en het afsluiten van sociale akkoorden m.b.t. deze sector behoort sinds de zesde staatshervorming tot de bevoegdheid van de Vlaamse Regering.
- Dit voorstel kreeg het akkoord van de sociale partners. Er werd op 25 november 2020 een protocol afgesloten in het Comité C1, onderafdeling Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap, over een addendum bij het sectoraal akkoord 2020 voor het personeel van de lokale en regionale besturen (protocolnr. 2020/3).
- Deze operatie is voor de Vlaamse overheid budgetneutraal en blijft volledig binnen het VIA4-budget. Het gaat om een herschikking van de middelen binnen een aangepast tijdsplan.

De Vlaamse minister van Welzijn, Volksgezondheid, Gezin en Armoedebestrijding

Wouter BEKE

De Vlaamse minister van Binnenlands Bestuur, Bestuurszaken, Inburgering en Gelijke Kansen

Bart SOMERS

Bijlage: Protocol nr. 2020/3 houdende de conclusies van de onderhandelingen die op 25 november 2020 werden gevoerd in de onderafdeling 'Vlaams Gewest en Vlaamse Gemeenschap' van de eerste afdeling van het comité voor de provinciale en plaatselijke overheidsdiensten

-